

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
" " 2016 року
_____ О.Б. Жильцов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1.5. ВВ. ПСИХОДІАГНОСТИКА

напрямок підготовки 6.010101 "Дошкільна освіта"

Педагогічний інститут

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2982

(підпис) _____
« » 2016 р.

Київ – 2016 рік

УДК
ББК

Психодіагностика: робоча навчальна програма [для студентів напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»]/ уклад.Л.А.Терещенко. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 22 с.

Розробник:

Терещенко Людмила Анатоліївна, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник, старший викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол № 2 від 7 вересня 2016 року

Завідувач кафедри педагогіки і психології

_____ Іванюк Г.І.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

_____ Машовець М.А.

ЗМІСТ

Опис навчальної дисципліни.....	4
Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
Програма навчальної дисципліни.....	7
Структура навчальної дисципліни.....	11
Теми семінарських занять.....	12
Самостійна робота	12
Навчально-методична карта дисципліни «Психодіагностика».....	15
Методи навчання.....	16
Методи контролю.....	16
Розподіл балів, які отримують студенти.....	19
Методичне забезпечення.....	19
Рекомендована література.....	20

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 0101 «Педагогічна освіта» (шифр і назва)	Нормативна
	Напрямок підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта» (шифр і назва)	
Модулів – 2		Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		4-й
		Семестр
Загальна кількість годин – 72 години		7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 години самостійної роботи студента – 2 години	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		12 год.
		МКР
		4 год.
Самостійна робота		
40 год.		
	Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 1:1.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча навчальна програма з дисципліни «Психодіагностика» є нормативним документом Педагогічного інституту Київського університету імені Б. Д. Грінченка, який розроблено кафедрою педагогіки і психології на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, відповідно до навчального плану для всіх спеціальностей денної форми навчання.

Курс «Психодіагностика» є необхідною складовою професійної підготовки студентів, які будуть мати подвійну спеціалізацію – вихователь дітей дошкільного віку і дитячий практичний психолог. Психодіагностика в системі освіти забезпечує контроль динаміки психічного розвитку дітей; визначення програми подальшої роботи з метою створення оптимальних умов для розвитку кожної дитини; проведення порівняльного аналізу розвиваючого ефекту різних систем виховання і навчання тощо. Отже, наявність глибоких знань та практичних вмінь здійснення психодіагностичної діяльності є невід'ємною складовою професіоналізму практичного психолога і визначатиме, на нашу думку, конкурентоспроможність фахівця, його потенціал у досягненні професійного успіху.

Метою курсу «Психодіагностика» є:

- забезпечення майбутніх вихователів теоретичними знаннями і формування професійних компетенцій практичних психологів і вихователів дітей дошкільного віку з основ дитячої психодіагностики та розвитку їх готовності до здійснення їх професійної діяльності;
- сприяння у становленні професійного мислення майбутніх вихователів дітей дошкільного віку і практичних психологів і готовності до застосування його в освітній практиці ДНЗ;
- активізування особистісного та творчого потенціалу майбутнього фахівця задля досягнення професіоналізму в психолого-педагогічній діяльності.

Завдання:

- засвоєння студентами теоретичних знань з дитячої психодіагностики;
- засвоєння студентами знань і формування практичних вмінь планувати, організовувати й проводити різні психодіагностичні методики;
- формування у студентів умінь планувати й проводити психодіагностичне обстеження дітей дошкільного віку;
- засвоєння студентами знань і формування практичних вмінь планувати, організовувати й проводити психодіагностичні процедури в роботі з дорослими (вихователями та батьками дітей);
- активізація особистісно-професійного зростання студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен опанувати такими **компетенціями:**

- з базових понять психолого-педагогічної діагностики, психодіагностичних методів і методик, організації психолого-педагогічного обстеження дітей;
- з специфіки психолого-педагогічної діагностики дітей дошкільного віку;

- з особливостей психолого-педагогічної діагностики пізнавального, емоційно-вольового, особистісного розвитку дошкільників,
- з особливостей формування міжособистісних стосунків дітей з однолітками і дорослими.
- з доцільності використання різних видів психодіагностичних методик та вмінь розробляти окремі методики (анкети, бесіди, інтерв'ю);
- з вибору і поєднання оптимальних психодіагностичних методик для проведення комплексного психолого-педагогічного обстеження дитини;
- з організації, проведення психолого-педагогічного обстеження та інтерпретування його результатів;
- з використання комп'ютерних засобів психолого-педагогічної діагностики.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Організаційні та методичні аспекти психолого-педагогічної діагностики в ДНЗ

Тема 1. Теоретичні основи психодіагностики

Основні поняття: психодіагностика, експериментальна, диференціальна психологія, психофізіологія, біхевіоризм, метод, методика, методична процедура, принцип, метод, валідність, надійність, достовірність.

1. Психодіагностика як наука. Предмет і завдання психодіагностики.
2. Історія психодіагностики.
3. Поняття методу і методики в психодіагностиці. Основні вимоги до психодіагностичних методик: валідність, надійність і достовірність.
4. Принципи оцінки психічного розвитку дитини.
5. Особливості психолого-педагогічної діагностики дітей.

Рекомендована література: базова: 1, 2.

допоміжна: 2, 3, 5, 6, 7.

інформаційні ресурси: 2, 3, 4, 7.

Тема 2. Методи дитячої психодіагностики

Основні поняття: методи, теоретичні, емпіричні, спостереження, ефекти сприймання, експеримент, контент-аналіз, анкетування, тестування, інтерв'ю, бесіда, опитувальник, тест, відкриті і закриті питання, метод експертних оцінок, аналіз продуктів діяльності, проєктивні методики, проєктивні малюнки, психоаналіз, підсвідоме, стандартизовані і нестандартизовані малюнки.

1. Основні підходи до класифікації психодіагностичних методик. Індивідуальна і групова психодіагностика. Переваги і недоліки різних видів психодіагностичних методик.
2. Метод спостереження. Види, переваги і недоліки методу спостереження. Особливості спостереження за дітьми дошкільного віку. Складання протоколу і карти спостереження.
3. Метод експерименту в роботі з дошкільниками.
4. Використання методів бесіди, анкетування та інтерв'ю з дошкільниками та їх батьками. Складання анкет для батьків. Специфіка та вимоги використання методу бесіди з дітьми дошкільного віку та їх батьків.
5. Метод тестування. Переваги і недоліки тестування. Види тестів. Особливості тестування дошкільників.
6. Проєктивні методики структурування, інтерпретації та експресії. Стандартизовані і нестандартизовані проєктивні малюнки в роботі з дошкільниками та їх батьками.

Рекомендована література: базова: 1, 2.

допоміжна: 1, 2, 3, 5, 6, 7.

інформаційні ресурси: 2, 3, 4, 7.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Психодіагностика особливостей психічного розвитку дошкільників.

Тема 3. Психодіагностика пізнавального розвитку дитини дошкільного віку

Основні поняття: тести, вербальний, невербальний тест, соціальний досвід, пізнавальні процеси, сприймання, спостережливість, мислення, операції мислення, уява, сприймання, пам'ять, увага.

1. Пізнавальний розвиток дитини дошкільного віку. Його характеристика.

2. Діагностика сприймання дітей дошкільного віку. Характеристика методик: «Розрізні картинки» (Т.М. Марцинковська), «Чого не вистачає» (Р.С. Немов), «Які предмети заховані в малюнках?» (Р.С. Немов), «Еталони» (Л.О. Венгер), «Розуміння тексту» (Т.М. Марцинковська), «Назви фігури».

3. Діагностика уваги дітей дошкільного віку. Характеристика методик: «Тест переплетених ліній» (Рея – Череднікової), «Знайди і викресли» (Т.М. Марцинковська), «Тест Кюссі», «Лабіринт», «Будиночок», «Знайди такий самий предмет», «Знайди відмінності».

4. Діагностика розвитку уяви дітей дошкільного віку. Характеристика методик: «Придумай розповідь» (Р.С. Немов), «Намалюй що-небудь» (Т.М. Марцинковська), «Придумай гру», «Незакінчені малюнки» (Л.Ф. Тихомирова).

5. Діагностика пам'яті дітей дошкільного віку. Характеристика методик: «10 предметів» (Т.М. Марцинковська), «10 слів», «Складні фігури» (Д. Векслер), «Запам'ятовування цифр», методика О.М. Леонтьєва, «Упізнання фігур», «Тест Равена».

6. Психодіагностика розвитку мислення у старших дошкільників. Характеристика методик: «Четвертий зайвий» (Т.М. Марцинковська), «Найбільш несхоже» (Л.О. Венгер), «Тест Когана», «Перцептивне моделювання» (Л.О. Венгер), «Невербальна класифікація» (Т.М. Марцинковська), «Послідовність подій», «Методика Вартегга».

7. Дослідження креативності у дітей дошкільного віку. Характеристика методик: тест «Домальовування», «Назви картинку», «Що може бути одночасно?»

8. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дошкільників. Методика обстеження мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку (анкетування батьків і вихователів).

Рекомендована література: базова: 1, 2.

допоміжна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

інформаційні ресурси: 2, 3, 4, 7.

Тема 4. Психолого-педагогічна діагностика емоційно-вольового, особистісного розвитку та міжособистісних стосунків дитини дошкільного віку

Основні поняття: почуття, емоції, тривожність, агресивність, страхи, гіперактивність, локус контроль, вольові якості, самооцінка, самосвідомість, мотивація, особистість, міжособистісні стосунки, дитячо-батьківські стосунки,

1. Психолого-педагогічна діагностика особливостей емоційного розвитку дошкільників. Діагностика страхів і тривожності у дошкільників: тест «Маски» (Т.М. Марцинковська), опитувальник страхів О.І. Захарова, тест «Неіснуюча тварина», тест Розенцвейга,

2. Психолого-педагогічна діагностика розвитку вольових якостей дошкільника. Характеристика методик: «Намалюй задумане», «Викладення візерунка за зразком» (модифікований варіант методики Н. Циркун), «Чарівний будинок» (за В. Котирло та С. Кулачківською).

3. Психодіагностика особистісного розвитку дошкільника. Діагностика самооцінки. Характеристика методик: «Драбинка», «Два будиночки», «Оціни себе сам», дитячий апперцептивний тест САТ.

4. Психодіагностика міжособистісних стосунків між дітьми дошкільного віку. Методика «Два будинки» (Т.М. Марцинковська). Використання в дитячій психодіагностиці методів соціометрії та референтометрії.

5. Психодіагностика особливостей сімейного виховання дошкільника: опитувальник для батьків АСВ Е.Г. Ейдемільера, методика діагностики батьківського відношення до дитини О.Я. Варга, В.В. Століна. Використання проєктивних методик.

Рекомендована література: базова: 1, 2.

допоміжна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

інформаційні ресурси: 2, 3, 4, 7.

Тема 5. Психодіагностика готовності дитини до школи

Основні поняття: готовність до школи (мотиваційна, інтелектуальна, емоційно-вольова), соціальна зрілість, психологічна зрілість, інтелект, особистість, вольові якості, довільність, увага, навчальні мотиви, соціальна позиція, самооцінка, відповідальність.

1. Теоретичні підходи до проблеми діагностики готовності дитини до школи. Психологічна зрілість як критерій готовності дитини до школи. Орієнтаційний тест шкільної зрілості Керна-Йерасика.

2. Мотиваційна готовність до школи. Характеристика методик Л.А. Венгера «Мотиваційна готовність», «Бесіда про школу».

3. Емоційно-вольова готовність дитини до школи. Характеристика методики «Коректурна проба».

4. Інтелектуальна готовність дитини до школи. Характеристика методик: «Здібність до навчання в школі» Г. Віцлака, методики Н.І. Гуткіної визначення психологічної готовності дитини до школи.

Рекомендована література: базова: 1, 2.

допоміжна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

інформаційні ресурси: 2, 3, 4, 7.

Тема 6. Програмовані технології в психолого-педагогічній діагностиці

Основні поняття: комп'ютер, автоматизоване тестування, формалізація, алгоритм, інформаційна теорія психічного розвитку, апаратурні тести, інтерпретація, інформаційні оболонки.

1. Теоретичні підходи до формалізації й автоматизації психолого-педагогічних досліджень.
2. Інформаційний підхід до психічного розвитку людини.
3. Автоматизовані психолого-педагогічні методики (апаратурні тести) та їх класифікація.
4. Комп'ютерний тест «Готовність до школи» І.І.Улановської.
5. Інформаційні оболонки для комп'ютеризації тестових методик.

Рекомендована література: базова: 1, 2.

допоміжна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

інформаційні ресурси: 2, 3, 6.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		с	с.р.	мод. контр.	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Організаційні та методичні аспекти психодіагностики в ДНЗ					
Тема 1. Теоретичні основи психодіагностики	10	2	2	6	
Тема 2. Методи дитячої психодіагностики	16	4	2	10	
Разом за змістовим модулем 1	28	6	4	16	2
Модуль 2					
Змістовий модуль 2. Основні напрямки дитячої психодіагностики					
Тема 1. Психодіагностика пізнавального розвитку дитини дошкільного віку	10	2	2	6	
Тема 2. Психолого-педагогічна діагностика емоційно-вольового, особистісного розвитку та міжособистісних стосунків дитини дошкільного віку	12	4	2	6	
Тема 3. Психодіагностика готовності дитини до школи	10	2	2	6	
Тема 4. Програмовані технології в психолого-педагогічній діагностиці	10	2	2	6	
Разом за змістовим модулем 2	44	10	8	24	2
Усього годин	72	16	12	40	4

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психодіагностика як галузь психологічних знань	2
2	Організація й проведення психолого-педагогічного обстеження	2
3	Методи й методики психодіагностики пізнавальних процесів дитини дошкільного віку	2
4	Методи й методики психодіагностики емоційно-вольового, особистісного розвитку та міжособистісних стосунків дитини дошкільного віку	2
5	Психодіагностичне обстеження готовності дитини до школи	2
6	Використання програмованих технологій в психодіагностуванні	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість балів	Кількість годин
1.	<i>Теоретичні основи психодіагностики</i> 1. Скласти схему «Історія розвитку психодіагностики».	5	2
	2. Підготувати реферати: 2.1 Становлення і розвиток психодіагностики як науки в ХІХ ст. 2.2 Становлення і розвиток психодіагностики в зарубіжних країнах в ХХ ст. 2.3 Становлення і розвиток психодіагностики в СРСР. 2.4 Сучасний стан та перспективи розвитку психодіагностики. (за вибором студента)	5	2
2.	<i>Методи дитячої психодіагностики</i> 1. Скласти схеми психодіагностичного процесу за: - І.В.Дубровіною, - Ю.З.Гільбухом, - В.В.Столїним, - А.А.Стребелевою.	5	2

	2. Підготувати реферати: 2.1 Особливості психолого-педагогічної діагностики дітей дошкільного віку.	5	2
	2.2 Основні підходи до класифікації психодіагностичних методик.	5	2
	2.3 Види, переваги і недоліки методу спостереження в роботі з дітьми, як основного методу діагностики дітей дошкільного віку. Скласти схему спостереження за дитиною дошкільного віку.	5	2
3.	<i>Психодіагностика пізнавального розвитку дитини дошкільного віку</i> 1. Заповнити таблицю «Психодіагностика пізнавального розвитку дитини дошкільного віку».	5	2
	2. Розробити портфоліо для комплексної психодіагностики двох пізнавальних процесів дошкільника: сприймання, пам'яті, мислення,	5	2
	уяви, уваги, мовлення (за вибором студента).	5	2
	3. Підготувати реферати: 3.1 Психодіагностика сприймання дитини дошкільного віку 3.2 Психодіагностика пам'яті дитини дошкільного віку 3.3 Психодіагностика інтелекту дитини дошкільного віку 3.4 Психодіагностика уяви й уваги дитини дошкільного віку 3.5 3.4 Психодіагностика мовлення дитини дошкільного віку (за вибором студента)	5	2

4.	<i>Психолого-педагогічна діагностика емоційно-вольового, особистісного розвитку та міжособистісних стосунків дитини</i>		
	1. Підготувати портфоліо:		
	1.1 «Психодіагностика сімейних стосунків дитини дошкільного віку»	5	2
	1.2 «Психодіагностика емоційного розвитку дитини-дошкільника»	5	2
	1.3 «Психодіагностика міжособистісних стосунків дитини»	5	2
	2. Підготувати реферати:	5	2
	2.1 Психодіагностика самооцінки дошкільників		
	2.2 Психодіагностика мотиваційної сфери психіки дошкільників		
	2.3 Психодіагностика морального розвитку дошкільників (за вибором студента)		
5.	<i>Психодіагностика готовності дитини до школи</i>		
	1. Підготувати бесіди з батьками дитини-дошкільника з:		
	1.1 «Проблема готовності дітей до школи»	5	2
	1.2. «Проблема шкільної адаптації-дезадаптації»	5	2
	1.3. Підготувати портфоліо «Комплексна психодіагностика готовності дитини до школи»	5	2
	2. Підготувати реферати:	5	2
	2.1 Психологічна готовність дитини до школи та її діагностика.		
	2.2 Причини шкільної дезадаптації першокласників та їх запобігання.		
6.	<i>Програмовані технології в психолого-педагогічній діагностиці</i>		
	1. Підготувати доповідь про одну цікаву комп'ютерну методику для психодіагностики дітей дошкільного віку.	5	2
	2. Підготувати реферати:	5	2
	2.1 Інформаційний підхід до психічного розвитку людини.		
	2.2 Автоматизовані психолого-педагогічні методики (апаратурні тести) та їх класифікація.		
	2.3 Інформаційні оболонки для комп'ютеризації тестових методик. (за вибором студента)		
Разом		100	40

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОДІАГНОСТИКА»

Разом: 72 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 12 год., самостійна робота – 40 год., МКР – 4 год.

Модулі	Змістовний модуль I.		Змістовний модуль II.			
Назва модуля	Організаційні та методичні аспекти психодіагностики в ДНЗ		Основні напрямки дитячої психодіагностики			
К-сть балів за модуль	83		133			
Лекції	1	2	3	4	5	6
Теми лекцій	Теоретичні основи психодіагностики (1 бал)	Методи дитячої психодіагностики (1 бал)	Психодіагностика пізнавального розвитку дитини дошкільного віку (1 бал)	Психолого-педагогічна діагностика емоційно-вольового, особистісного розвитку та міжособистісних стосунків дитини (1 бал)	Психодіагностика готовності дитини до школи (1 бал)	Програмовані технології в психолого-педагогічній діагностиці (1 бал)
Теми семінарських занять	Психодіагностика як галузь психологічних знань (10 балів)	Організація й проведення психолого-педагогічного обстеження (10 балів)	Методи й методики психодіагностики пізнавальних процесів дошкільника (10 балів)	Психодіагностика емоційно-вольового, особистісного розвитку та міжособистісних стосунків дошкільника (10 балів)	Психодіагностичне обстеження готовності дитини до школи (10 балів)	Використання програмованих технологій в психодіагностуванні (10 балів)
Самостійна робота	16	20	16	16	16	16
Види контролю	МКР (25 балів)		МКР (25 балів)			
Підсумковий контроль	ЗАЛІК					

Разом: 216 балів, $K_u = 2,16$.

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

•*Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

•*Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Методи контролю

Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни «Основи психодіагностики» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Лекції	6
2.	Семінарські заняття	60
3.	Модульні контрольні роботи (1,2)	50
4.	Самостійна робота	100
5.	Підсумковий рейтинговий бал	216

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.

➤ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Переведення показників успішності студентів у загальноприйнятну систему рейтингових показників успішності здійснюється за формулами:

$K_y = K_{бм}/100$, $ПКб = K_{бс}/K_y$, де

K_y – коефіцієнт успішності;

$K_{бм}$ – максимальна кількість балів, за результатами вивчення дисципліни.

$ПКб$ – підсумкова кількість балів, що отримав бакалавр за вивчення дисципліни;

$K_{бс}$ – кількість балів, що отримав бакалавр при вивченні дисципліни.

Відповідно максимальний коефіцієнт успішності вивчення даної дисципліни становить: $K_y = 216/100$, $K_y = 2,16$.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 68	«достатньо»	E
69 – 74	«задовільно»	D
75 – 81	«добре»	C
82 – 89	«дуже добре»	B
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень бакалаврів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати індивідуальні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури;

	за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання індивідуальних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні індивідуальних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження, які виконує бакалавр за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

МОДУЛІ						Відвідування	Модульні контрольні роботи ЗМ 1, ЗМ 2	Самостійна робота
Змістовий модуль 1 (семінари, практичні)		Змістовий модуль 2 (семінари, практичні)						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	6	50	100
10	10	10	10	10	10			

Разом: 216 балів

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

10. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Основи психодіагностики».

11. Рекомендована література

Базова

1. Бурлачук Л. Ф. Психодіагностика: Учебник для вузов. — СПб.: Питер. 2006. — 351 с: ил. — (Серия «Учебник нового века»). ISBN 5-94723-045-3
2. Галян І. М. Психодіагностика [Текст]: навч. посіб. / І. М. Галян. - К.: Академвидав, 2009. - 463 с. : ілюстр., табл. - (Альма-матер). - Термінол. слов.: с. 445-458. - Бібліогр.: с. 459-463. - Із змісту: Методики діагностування дітей дошкільного і молодшого шкільного віку: додаток; Методики діагностування підлітків, юнаків та дорослих людей: додаток. - ISBN 978-966-8226-75-5: УДО159.98(075.8) ББК 88 + 88.492я2 + 56.1

Допоміжна

1. Анастаси А. Психологическое тестирование / Пер. с англ. — М.: Педагогика, 2007. - 688 с. &
2. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психологической диагностике. – К., 1989. – 207 с. *
3. Детский практический психолог в системе народного образования: Учебно-тематические планы и программа курса / Под ред. И.В Дубровиной, А.М. Прихожан. – М., 1990 – 218 с. *
4. Немов Р.С. Психология: в 3 кн. / Немов Р.С. - М. : Просвещение, Владос, 1995. – Кн. 3: Экспериментальная педагогическая психология и психодіагностика. - М., 1995. - 512 с. *
5. Общая психодіагностика/ Под ред. А. А. Бодалева, В. В. Столина. — М.: МГУ, 1987. - 182 с. *
6. Психологическая диагностика: Учебное пособие / Под ред. К.М. Гуревича, Е.М. Борисовой. 2-е изд., испр. — М.: Изд-во УРАО, 2000. &
7. Практикум по психодіагностике. Прикладная психодіагностика / И.Ю. Беляева и др. – М., 1992. – 116 с. *

12. Інформаційні ресурси

1. Безпалько О.В., Зимовець Н.В., Захарченко І.В. та ін. (2007) Активні методи просвітницької діяльності у профілактиці ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки: посіб. для спец. приймальників-розподільників, притулків для неповнолітніх та виховних колоній. ТОВ «ДКБ «РОТЕКС», Київ. ISBN 978-966-96825-0-5 ©
2. Галян О.І. Експериментальна психологія: навч. посіб. / О. І. Галян, І. М. Галян. - К.: Академвидав, 2012. - 398 с.: мал., табл. - Дод.: с. 360-388. - Термінолог. слов.: с. 389-393. - Бібліогр.: с. 394-398. - Із змісту: Ставлення і розвиток психології як експериментальної науки; Неекспериментальні

- методи психологічного дослідження; «Архівні» методи психологічного дослідження; Організаційні методи психологічного дослідження; Вимірювання як метод психологічного дослідження. - ISBN 978-966-8226-89-2 (серія) ©
3. Литвин А.П. (2008) Словник-довідник для соціального працівника. ТНЕУ, Тернопіль. ©
 4. Подоляк, Л.Г., Юрченко В.І. (2011) Психологія вищої школи: Підручник. Каравела, Київ. ISBN 966-8019-00-8 ©
 5. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. (2008) Психологія вищої школи: Практикум. Каравела, Київ. ISBN 966-8019-00-08©
 6. Райгородский, Д.Я. (2001) Практическая психодиагностика: методики и тесты. Мастера психологии. Изд-ий дом «Бахрам-С», Самара. ISBN 5-89570-005-5©
 7. Чернілевський Д.В. (2010) Методологія наукової діяльності: Навчальний посібник. АМСКП, Вінниця. ISBN 878-966-388-249-9 ©

Робоча програма навчального курсу
«Психодіагностика»

Упорядник: Терещенко Людмила Анатоліївна, кандидат психологічних наук.